

Accountantsverslag 2024

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Peel en Maas
Postbus 7088
5980 AS PANNINGEN

Onderwerp
Accountantsverslag 2024

Datum
22 mei 2025

Ons kenmerk

Behandeld door

Audit Partner

Tel:

Audit Manager

Tel:

Deloitte Accountants B.V.
Amerikalaan 110
6199 AE Maastricht Airport
Postbus 1864
6201 BW Maastricht
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeente Peel en Maas. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2024 van de gemeente Peel en Maas.

De jaarrekening 2024 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas. Bij deze jaarrekening hebben wij op 22 mei 2025 een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld verstrekt.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging gedateerd d.d. 6 november 2024.

Wij hebben het concept van dit accountantsverslag ambtelijk besproken met uw concerncontroller en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie op 23 april 2025. Graag lichten wij dit rapport ook toe aan het audit committee tijdens de vergadering d.d. 10 juni 2025.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Inhoudsopgave

	<u>Kernboodschappen jaarrekeningcontrole</u>	4
	<u>Kernboodschap jaarrekeningcontrole</u>	5
	<u>Bestuurlijke samenvatting</u>	6
	<u>Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen</u>	7
	<u>Bevindingen jaarrekening</u>	10
	• <u>De financiële positie van uw gemeente</u>	11
	• <u>Belangrijkste bevindingen uit onze controle</u>	16
	<u>Interne beheersing</u>	21
	• <u>Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing</u>	22
	<u>Bijlagen</u>	23
	• <u>Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen</u>	24
	• <u>Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle</u>	25
	• <u>Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024</u>	26
	• <u>Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging</u>	28

Kernboodschappen jaarrekeningcontrole

Kernboodschap jaarrekeningcontrole

In dit accountantsverslag geven wij u inzicht in de belangrijkste bevindingen bij de jaarrekening en de (ontwikkeling van de) interne beheersing van de gemeente Peel en Maas. Wij hebben tijdens onze jaarrekeningcontrole de rekeningsaldi en transactiestromen samenhangend met de balans en het overzicht van baten en lasten gecontroleerd. In deze kernboodschap koppelen wij ons overstijgende beeld terug van deze controle en geven wij beknopt een managementsamenvatting voor de gemeente Peel en Maas. In het hoofdstuk 'Bevindingen jaarrekeningcontrole 2024' hebben wij onze bevindingen meer in detail toegelicht, evenals onze adviezen voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie gedurende 2024.

Onderwerp

Boodschap

Overall beeld jaarrekeningcontrole 2024:

Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2024 van de gemeente Peel en Maas uitgevoerd met een goedkeurende controleverklaring als uitkomst. Met genoegen melden we dat het jaarrekeningproces van de gemeente Peel en Maas dit jaar wederom soepel is verlopen. Het is de gemeente gelukt om wederom vroeg in het jaar te komen tot een jaarrekening onderbouwd met een balansdossier. Dit laat zien dat werkwijzen en processen steeds meer en beter ingebed raken in het 'DNA' van de organisatie.

Wat opvalt in de jaarrekeningcontrole 2024 is het grote verschil tussen het begrote saldo van baten en lasten en gerealiseerde saldo van baten en lasten. Het initieel begrote saldo bedroeg € 1,2 miljoen positief wat gedurende het jaar is bijgesteld naar € 1,7 miljoen negatief. Uiteindelijk bedraagt het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten € 6,6 miljoen positief. De positieve ontwikkeling van het gerealiseerde saldo van baten en lasten is voornamelijk het gevolg van een late bijstelling van de algemene uitkering en deels het niet realiseren van geraamde lasten. De geraamde lasten vallen ten opzichte van de gewijzigde begroting € 3,7 miljoen lager uit. In tijden waarin toenemende druk op de begroting ontstaat neemt het belang van realistisch begroten toe. Wij adviseren het college nader te onderzoeken waardoor de verschillen in begroting versus realisatie ontstaan en hoe dit verschil verder teruggebracht kan worden.

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijk relevante bevindingen
en aanbevelingen jaarrekeningcontrole

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid

- Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het getrouwe beeld van de jaarrekening.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1,3 miljoen respectievelijk € 3,9 miljoen.
- Wij hebben tijdens onze controle van de WNT geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd die de materialiteitsgrens conform het controleprotocol WNT te boven gaan.

Rechtmatigheid

- Het college van B&W heeft in haar rechtmatigheidsverantwoording alleen begrotingsoverschrijdingen gerapporteerd groter dan de verantwoordingsgrens.
- In de paragraaf bedrijfsvoering zijn er geen bevindingen gerapporteerd die groter dan de rapporteringstolerantie zijn.
- De gehanteerde verantwoordings- en rapportagegrens bedraagt € 1,3 miljoen respectievelijk € 50.000.
- Wij hebben de conclusies van het college in ons getrouwheidsoordeel betrokken waaruit geen materiële tekortkomingen zijn gebleken.
- Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd ten aanzien van de SiSa-bijlage die als bijlage bij de jaarstukken is opgenomen. In [Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024](#) is de voorgescreven tabel met fouten en onzekerheden opgenomen.

Financiële positie

- De financiële positie ultimo 2024 is fors toegenomen met een bedrag van € 6,6 miljoen.
- De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2024 bedraagt € 26,3 miljoen (2023: € 19,6 miljoen). Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente Peel en Maas onderkende en aanwezige risico's van € 5,4 miljoen (2023: € 5,6 miljoen).
- Uw jaarrekening toont wat betreft de baten en lasten een verschil tussen de begroting en realisatie, en kent een relatief hoog voordelig rekeningresultaat 2024 ad € 7,6 miljoen (2023: voordelig € 7,0 miljoen) t.o.v. de materialiteit.

Realiteitsgehalte begroting

- Uit het overzicht van baten en lasten over 2024 blijken wederom afwijkingen c.q. volumeverschillen in zowel de lasten, baten als saldi. Het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting bedraagt circa € 7,7 miljoen. Het verschil van het saldo van baten en lasten (resultaat exclusief mutatie reserves) tussen de bijgestelde begroting en realisatie bedraagt € 8,2 miljoen. Deze afwijkingen worden voornamelijk veroorzaakt door hogere baten dan begroot als gevolg van het laat beschikbaar komen van informatie over de omvang van de algemene uitkering. Daarnaast zien we overschrijding op de beschikbare lasten ter grootte van € 3,6 miljoen.
- We constateren dat er gedurende het jaar, middels bijstellingen op de oorspronkelijke begroting, extra middelen worden gevraagd. Echter, een aanzienlijk deel van deze middelen kan niet besteed worden als gevolg van ramingen die niet binnen het begrotingsjaar gerealiseerd kunnen worden. De toenemende personele schaarste bij de gemeente, zoals het college onderkent in de begroting 2025, kan het uitvoeringstempo op diverse onderdelen onder druk zetten. We zien deze personele schaarste ook bij externe bedrijven, zoals aannemers. Het is essentieel dat het college zich blijft inzetten voor realistische ramingen, waarbij de uitvoeringstoets, mits consequent en goed toegepast, een waardevol hulpmiddel kan zijn.

IT-omgeving

- Wij hebben ons in samenspraak met de organisatie dit boekjaar beperkt tot de minimaal noodzakelijke IT-werkzaamheden wat betreft de opzet en het bestaan van de interne-beheersing(smaatregelen), en dus niet op de werking, monitoring en/of eventuele continue verbetering. Net als in voorgaande jaren hanteren wij bij onze controle op voorhand een aanpak waarbij wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden buiten de IT-omgeving plannen, om in te spelen op de onderkende risico's.

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Interne beheersing

- Op basis van de interim-controle 2024 hebben wij beperkt tekortkomingen geïdentificeerd in de interne beheersingsmaatregelen voor de financiële verslaggeving. Onze belangrijkste bevindingen zijn met het management gedeeld. In het voorliggende accountantsverslag vindt u onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole.
- Memoriaalboekingen zijn (correctie)boekingen die niet via de reguliere boekingsgang plaatsvinden. Deze boekingen zijn hierdoor in opzet meer risicovol en daarom besteden wij bij onze controle extra aandacht aan deze boekingen. We verwijzen u gemakshalve naar onze managementletter omtrent de advisering over memoriaalboekingen.

Sociaal domein

- In 2024 is de controle soepel verlopen. De verantwoorde bestedingen vanuit de zorgaanbieders zijn getrouw verantwoord en op een rechtmatige wijze tot stand gekomen.
- Binnen het zorgdomein (WMO en Jeugd) is een landelijke ontwikkeling zichtbaar waarbij de lasten de afgelopen jaren fors zijn toegenomen. Waar dit in eerste instantie hoofdzakelijk kwam door een toenemende zorgvraag zien we in 2024 dat er met name sprake is van een toenemende zorgzwaarte met betrekking tot de jeugdzorg. Dit betekent dat cliënten vaak een zwaardere en daarmee duurdere vorm van zorg behoeven. Wij constateren dat de gemeente Peel en Maas op dit moment in control is voor wat betreft de uitgaven in het sociaal domein. De doorkijk naar de komende jaren laat echter ook zien dat de kloof tussen de baten en lasten groeit. Wij adviseren u dan ook om dit nauwlettend te blijven volgen en waar nodig, en mogelijk, bij te sturen.

Grondexploitatie

- Voor de grondexploitatie hebben wij het proces, de dossiervorming en de onderbouwingen beoordeeld waarop het management de geactualiseerde schattingen heeft gebaseerd. Wij hebben onder andere een analyse gemaakt van de realisatie in en de geactualiseerde schattingen ultimo 2024 versus de schattingen in de jaarrekening 2023 ('backtesting'). Ook hebben wij de door de gemeente toegepaste parameters voor onder andere de toerekening van kosten- en opbrengstenstijgingen gecontroleerd, waarbij wij onder andere gebruik hebben gemaakt van de beoordeling door een door uw gemeente ingeschakelde externe deskundige. Wij zijn van mening dat de waardering van de grondexploitatie op basis van de hiervoor beschreven werkzaamheden een getrouw beeld weergeven.
- Tijdens onze controle hebben wij specifieke aandacht gehad voor drie grondexploitaties: Industrierrein Panningen fase 1, 2, 3, Giel Peetershof fase 2a en Heierhof-Kuukven fase 3, 4, 5. Deze projecten zijn qua toekomstige kosten en opbrengsten én het geprognostiseerd eindresultaat materieel voor de jaarrekening van de gemeente. Daarnaast kennen deze grondexploitaties een lange looptijd, waardoor de onzekerheid groter is dan bij kortlopende projecten. Uit onze werkzaamheden is gebleken dat sprake is van toereikende onderbouwingen van schattingen en uitgangspunten, en de onderhanden grondexploitaties voldoende robuust zijn om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Wij zijn daarom van mening dat de waardering van de grondexploitatie op basis van onze werkzaamheden en de bevindingen daaruit juist is en consistent is met voorgaand jaar.

Overig

- Zie de bijlagen A bij dit accountantsverslag waaruit blijkt welke (niet)-gecorrigeerde bevindingen, onzekerheden en tekortkomingen in de toelichtingen wij hebben geconstateerd.
- In bijlage C is onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging te vinden.

Frauderisicoanalyse

- We hebben vastgesteld dat de geactualiseerde frauderisicoanalyse begin 2025 met het audit committee is besproken.
- Tevens hebben wij als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole vastgesteld dat binnen uw organisatie op een adequate wijze opvolging wordt gegeven aan integriteitsmeldingen. Tijdens onze controle over 2024 zijn door ons geen fraudegevallen geconstateerd.

Bevindingen jaarrekening

De financiële positie van de gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is verbeterd

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2024 bedraagt € 6,6 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 1,0 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2024 circa € 7,7 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 circa 33% van het balanstotaal (ultimo 2023: 32% van het balanstotaal) en is toegenomen ten opzichte van 2023.

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar is weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemming. Deze tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de onttrekkingen aan en stortingen in reserves gedurende het boekjaar. Deze mutaties in reserves vinden plaats op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw gemeente hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1.000)	2024	2023	2022	2021
Eigen vermogen per 1 januari	60.101	54.894	45.747	46.774
Tussentijdse resultaatbestemming	- 1.019	- 1.805	1.178	-1.887
Gerealiseerd resultaat	7.650	7.012	7.969	859
Eigen vermogen per 31 december	66.731	60.101	54.894	45.747

Exploitatieresultaat (x € 1.000)

Totale baten	138.090
Totale lasten	-/- 131.460
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	6.630
Af: stortingen in reserves	-/- 6.654
Bij: onttrekkingen aan reserves	7.674
Gerealiseerd resultaat	7.650

De financiële positie van de gemeente

Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2024 laat een voordelig gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 6,6 miljoen zien, ten opzichte van een begroot nadelig saldo van € 1,7 miljoen (begroting na wijziging).

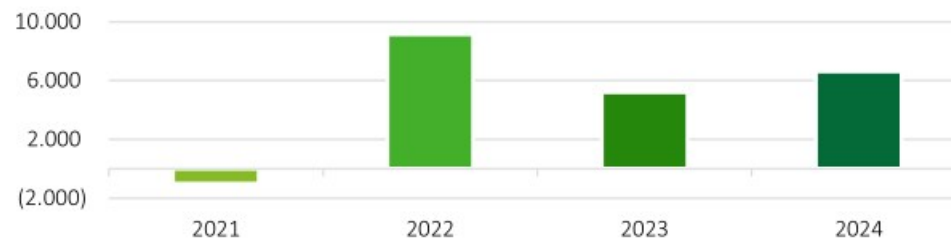
De jaarrekening 2024 sluit – na verwerking van de mutaties in reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van circa € 7,7 miljoen.

De toename in het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten én het uiteindelijk gerealiseerd resultaat sluiten aan bij een landelijke trend door een late toename in het jaar van de algemene uitkering en specifieke uitkeringen.

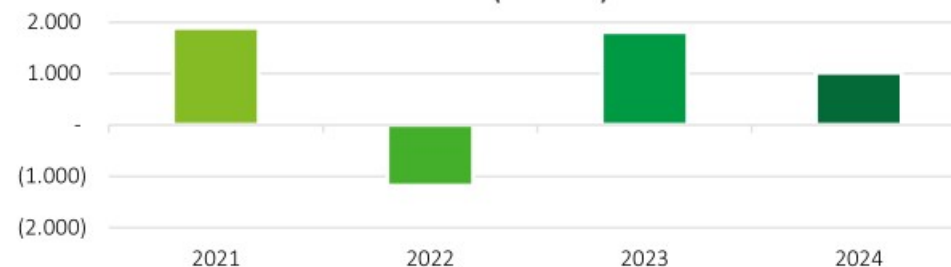
In de programmaverantwoording geeft het college per programma op hoofdlijnen een verklaring voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college de rechtmatigheid van de begrotingsafwijkingen nader toegelicht. Verderop in dit accountantsverslag gaan wij hierop in.

Zoals reeds eerder opgemerkt in het verslag bestaat er een forse afwijking tussen het begrote saldo van baten en lasten en het gerealiseerde saldo van baten en lasten.

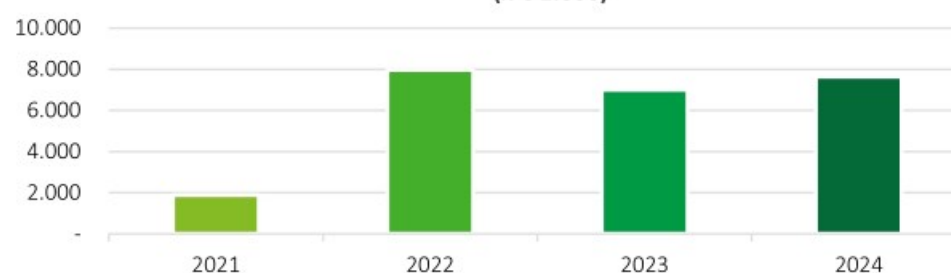
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten
(x € 1.000)

Mutaties in reserves
(x € 1.000)

Gerealiseerd resultaat
(x € 1.000)

De financiële positie van de gemeente

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (totaal van algemene en bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uw solvabiliteit van 33% classificeert voor wat betreft de door de VNG opgestelde normen als gemiddeld risicovol.

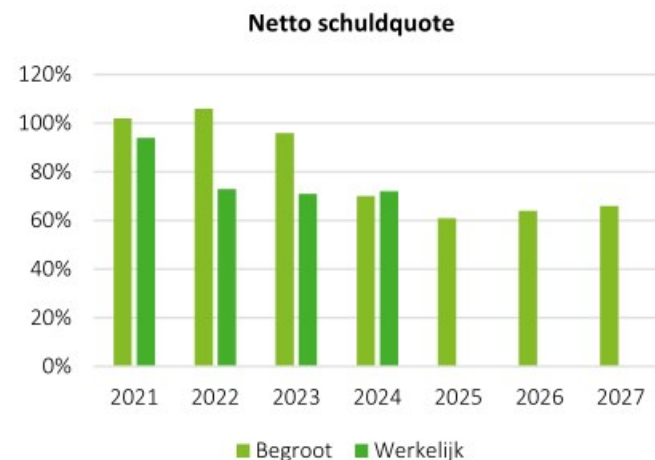
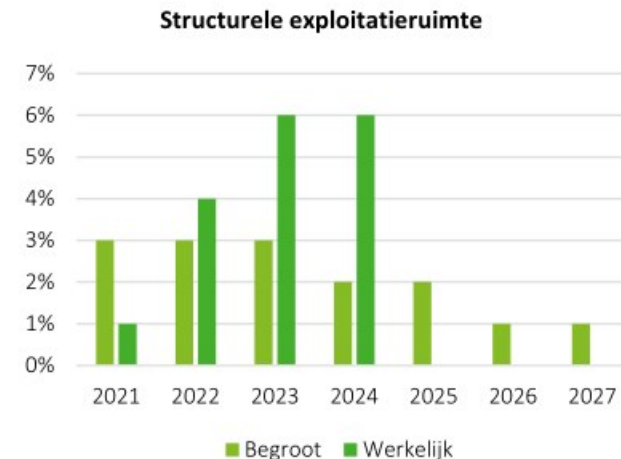
Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de 'druk' van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Uw netto schuldquote van 72% classificeert volgens de VNG normen als minst risicovol.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is ook van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken. Uw structurele exploitatieruimte van 6% in 2024 classificeert volgens de VNG als minst risicovol.

Kengetallen voor gemeente Peel en Maas (begroot en werkelijk over de periode 2021-2027)

De financiële positie van de gemeente

Voorspellende waarde van uw begroting

De jaarrekening 2024 sluit met een positief gerealiseerd resultaat van circa € 7,7 miljoen. De begroting is voor uw gemeente een belangrijk sturingsinstrument. Het is een kaderstellend document waarmee de gemeenteraad financiële en beleidsmatige kaders vaststelt waarbinnen het college haar beleid en doelen kan realiseren.

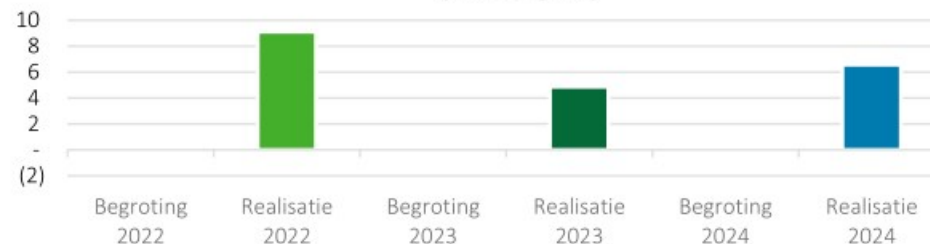
De gemeenteraad heeft de focus gelegd op het realiseren van de gestelde doelen. We hebben geconstateerd dat projecten ook opgepakt en uitgevoerd worden, maar dat afwijkingen ten opzichte van de begroting vaak in de hogere baten zich voordoen.

In 2024 is tevens een forse onderschrijding van de lasten zichtbaar van circa € 4,0 miljoen. Dit blijkt tevens uit de hiernaast opgenomen grafieken.

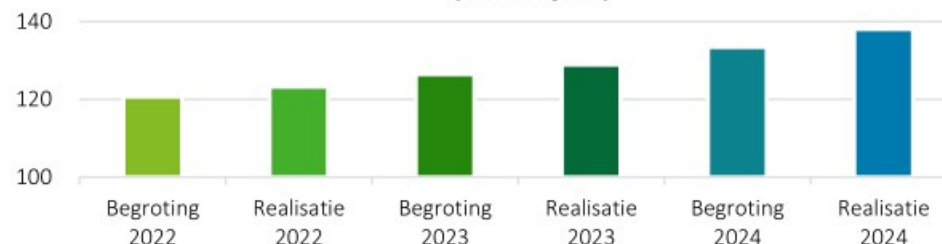
Kwaliteit en transparantie van de jaarstukken

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat uw jaarstukken 2024 voldoen aan de vereisten uit het BBV. Wij hebben bij onze werkzaamheden de jaarstukken integraal doorgenomen en hebben daarbij – naast de verenigbaarheid van jaarverslag en jaarrekening – vanuit het belang en begrip van de gebruikers van de jaarstukken vooral gelet op de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de daarin opgenomen toelichtingen en analyses.

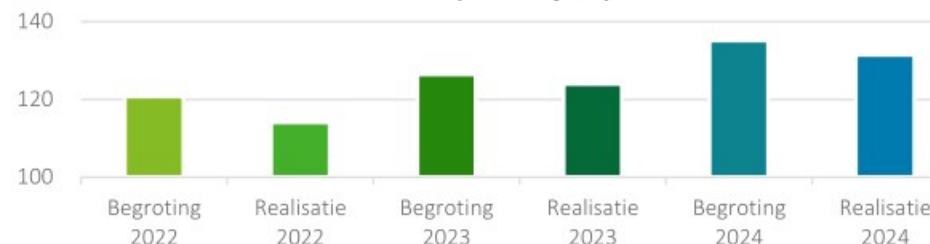
Saldo baten en lasten | Begroting vs realisatie (x € 1 miljoen)

Baten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves) (x € 1 miljoen)

Lasten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves) (x € 1 miljoen)

De financiële positie van de gemeente

Het weerstandsvermogen is toegenomen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door de gemeente geschatte risico's. Beiden zijn gemuteerd in 2024; de ratio weerstandsvermogen is met 1,4 toegenomen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 26,3 miljoen (2023: € 19,6 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

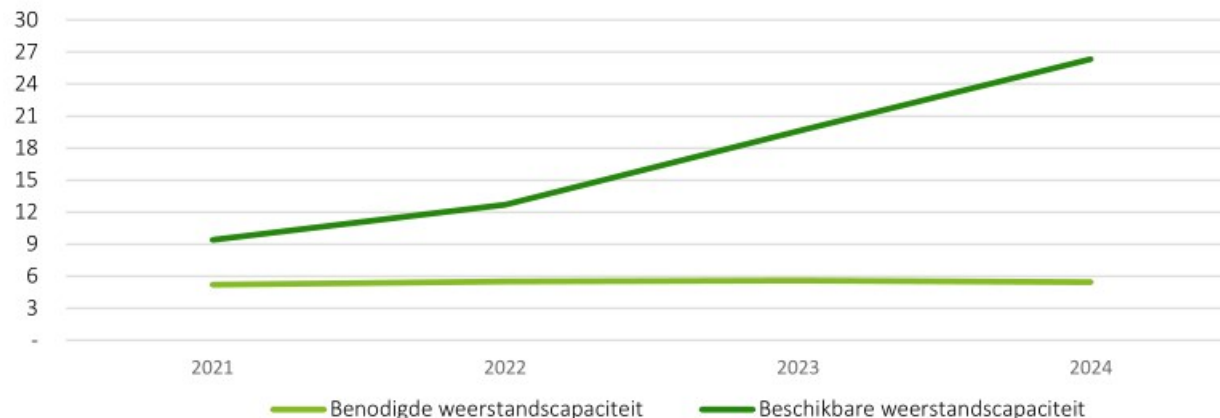
Benodigde weerstandscapaciteit

De inventarisatie van risico's – die in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag is opgenomen – geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij geeft het college een doorlopend inzicht in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en is vermeld welke risico's zijn vervallen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook is een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de belangrijkste risico's.

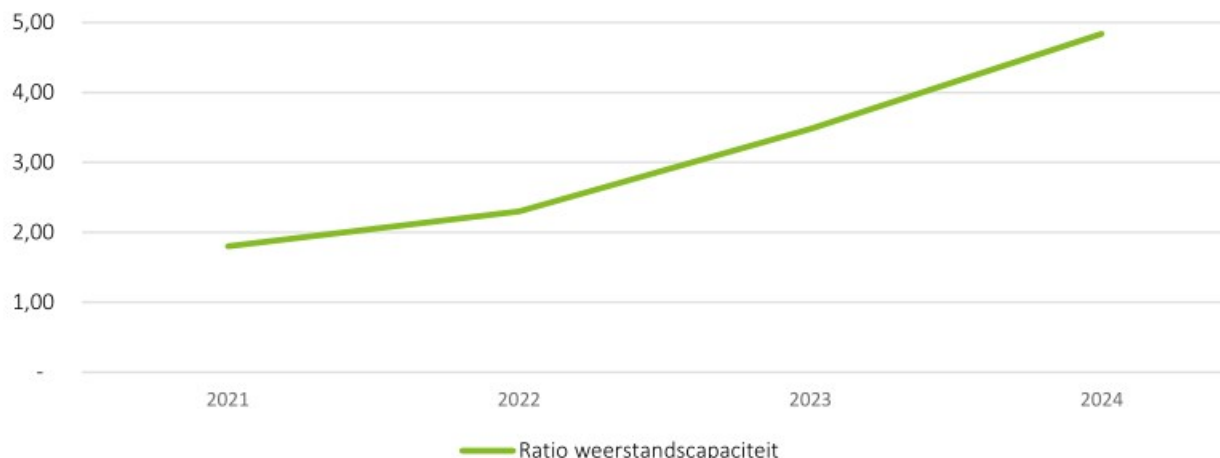
Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 5,4 miljoen (2023: € 5,6 miljoen). Ten opzichte van 2023 is hiermee sprake van een lichte afname.

Uw weerstandscapaciteit van € 26,3 miljoen is toereikend in relatie tot de berekende risico's van € 5,4 miljoen. Dit heeft het college inhoudelijk nader toegelicht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag.

Weerstandscapaciteit
(x € 1 miljoen)

Ratio weerstandscapaciteit

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2023 is het college verplicht in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen waarin zij zich verantwoordt over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (inclusief begrotingsrechtmatigheid). Een uitgebreidere toelichting op de onrechtmatigheden en de vervolgacties om deze op te lossen/te voorkomen is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag.

Verantwoordings- en rapportagegrens

Via het controleprotocol heeft de gemeenteraad de verantwoordings- en rapportagegrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft het college gehanteerd bij het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording en de uiteindelijke conclusie daaromtrent. Fouten en onduidelijkheden die de verantwoordingsgrens niet overschrijden, zorgen voor een positieve uiting van het college waaruit blijkt dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rapporteringsgrens bepaalt de diepgang van de toelichting van het college in de paragraaf bedrijfsvoering.

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijken geen onrechtmatigheden ten aanzien van het begrotingscriterium.

Normenkader

Het college heeft het van toepassing zijnde normenkader in kaart gebracht. Dit normenkader is door de gemeenteraad vastgesteld in haar vergadering d.d. 11 februari 2025. Wij hebben vastgesteld dat dit normenkader leidend is geweest voor het college om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten, lasten en balansmutaties, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt hiervoor is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting.

De gemeenteraad en het college hebben afspraken gemaakt in welke situatie lastenoverschrijdingen onrechtmatig maar acceptabel zijn (lastenoverschrijdingen zijn en blijven onrechtmatig, maar zijn onder voorwaarden acceptabel wat betekent dat het college deze niet hoeft toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering).

Wij hebben vastgesteld dat het college specifieke werkzaamheden heeft uitgevoerd ten aanzien van het begrotingscriterium. Hieruit blijken géén onrechtmatige begrotingsoverschrijdingen.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Gemeenten stellen via de financiële verordening en/of onderliggende nota's kaders vast die van invloed zijn op verslaggeving. Het gaat hier om de invulling van de ruimte die het BBV geeft voor eigen gemeentelijke kaders. Denk hierbij aan grenzen voor het activeren van investeringen, afschrijvingstermijnen, omgang met reserves en voorzieningen en dergelijke. Deze vallen onder het getrouwe beeld en vallen per definitie onder de reikwijdte van de reguliere accountantscontrole. Ook voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij kan worden gedacht aan het niet naleven van voorwaarden met betrekking tot recht, hoogte, duur, termijnen, normbedragen, doelgroep en grondslag bij bijvoorbeeld bijstandsverlening, maatschappelijke ondersteuning, inkomensoverdrachten en het opleggen van belastingen dat tot gevolg heeft dat de bijhorende lasten of opbrengsten onjuist of onvolledig zijn. Het niet naleven van deze voorwaarden heeft direct invloed op het getrouwe beeld van deze posten in de jaarrekening.

Die onderwerpen die niet onder het getrouwheidsoordeel van de accountant vallen, hebben we onderstaand nader toegelicht inclusief de wijze waarop het college deze in haar werkzaamheden heeft betrokken.

Aanbestedingen

Uw gemeente voert in het kader van de controle op de naleving van de aanbestedingsregels jaarlijks een uitgebreide 'spendanalyse' uit. Wij constateren dat er in 2024 geen sprake is van overtredingen van EU-aanbestedingsrichtlijnen.

Sociaal domein

Landelijke ontwikkelingen

Het sociaal domein in Nederland wordt in toenemende mate geconfronteerd met uitdagingen en risico's. Een van de meest dringende kwesties is de groeiende zorgvraag, zowel in het aantal cliënten als in de benodigde zorg per cliënt. Deze druk legt een zware last op gemeenten, die jaarlijks stijgende kosten moeten verantwoorden. De compensatie vanuit de overheid voor het sociaal domein blijft echter achter bij de olopende uitgaven, wat leidt tot financiële druk op gemeenten.

In het recente rapport 'Advies Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd' van de commissie Van Ark wordt de bestaande situatie omtrent de financiële positie van gemeenten met betrekking tot jeugdzorg opnieuw onderstreept. Het rapport wijst erop dat gemeenten naar verwachting niet in staat zullen zijn om de financiële tekorten volledig op te lossen. Dit is een zorgwekkende constatering, gezien de groeiende druk op de publieke financiën en de noodzaak om adequate zorg en ondersteuning te bieden aan jongeren en gezinnen.

Naast de financiële aspecten van de zorg is het goed om te erkennen dat de huidige uitdagingen niet uitsluitend om geld draaien. Steeds vaker blijkt dat het onvermogen om zorg effectief te organiseren voortkomt uit een tekort aan beschikbare zorgprofessionals. Dit tekort heeft directe gevolgen voor de kwaliteit en continuïteit van de zorgverlening, hetgeen de druk op de gemeenten verder opvoert. In dit licht neemt het belang van preventieve maatregelen en het versterken van een sociale basis toe. Preventie kan een sleutelrol spelen in het verminderen van de zorgvraag door vroegtijdige ondersteuning te bieden en te investeren in de gezondheid en het welzijn van inwoners.

Door te investeren in de sociale infrastructuur en preventieve maatregelen kan een veerkrachtigere en meer toekomstbestendige zorgstructuur worden opgebouwd, die in staat is om de uitdagingen van de komende jaren het hoofd te bieden.

Beheersing

Het is van belang dat de gemeente Peel en Maas de (verwachte) groei in het cliëntvolume nauwlettend blijft volgen en grondig analyseert, vooral in het licht van de landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen die druk uitoefenen op de zorgstructuur. Wij adviseren de gemeente om proactief te blijven in het monitoren en bijstellen van de financiële afspraken met zorgaanbieders om zo de kostenbeheersing in het kader van het sociaal domein te optimaliseren. Dit vereist een scherpe focus op de instroom- en uitstroomverhoudingen en een voortdurende evaluatie van de impact van externe factoren op het budget en de dienstverlening. Wij adviseren u deze ontwikkelingen nauw te blijven monitoren zodat u zelf in control blijft voor wat betreft de uitgaven in het sociaal domein.

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

De voorraad onderhanden werk

De balanspost met de belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitatie). Deze balanspost is door de schattingen die een rol spelen bij het ramen van de in 2024 e.v. nog te realiseren baten ad. € 12,4 miljoen en lasten ad. € 13,7 miljoen. De nog te realiseren baten en lasten vormen samen met de boekwaarde de basis voor de waardering in de jaarrekening, oftewel het verwachte resultaat bij afsluiting van de projecten. Dit leidt tot een voorziening indien het college verwacht dat het project verlieslatend is en tot (tussentijdse) winstneming bij een verwachte winst. Voor de waardering van grondexploitatie dient de gemeente per individueel project te bepalen of de gemeente de boekwaarde plus de in de toekomst nog te realiseren kosten en opbrengsten, naar beste schatting, terugverdiend.

De gemeente Peel en Maas schat ultimo 2024 in dat de totale omvang van de niet terug te verdienen kosten op de gehele grondexploitatie circa € 4,3 miljoen bedraagt. Hiervoor is een voorziening getroffen. Deze voorziening is voor € 2,2 miljoen in mindering gebracht op de bouwgronden in exploitatie en voor € 1,6 miljoen opgenomen onder de voorzieningen aan de creditzijde van de balans. Daarnaast is er sprake van tussentijdse winstneming van € 30.000, aanvullend op de winstneming tot en met 2023 van € 3,5 miljoen.

Het controleproces van de waardering van de voorraad onderhanden werk

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vijf P's:

- **Planning:** is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt. Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- **Programmering:** in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse gemaakt van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavels, appartementen, etc.) in de projecten, in relatie tot de huidige marktvrage in de gemeente?

- **Prijs:** de verkoopprijzen van woningen, en dus van grond, hebben langere tijd onder druk gestaan. Deze situatie is omgeslagen in een grote vraag naar woningen en grond, waardoor de grondprijs zich in een hoog tempo in positieve zin ontwikkelt. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke grondprijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de positieve marktontwikkelingen?
- **Plankosten:** door de toenemende vraag naar woningen en dus naar bouwcapaciteit is sprake van een toenemende stijging van de bouwkosten. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke prijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de hierbij horende prijsontwikkelingen?
- **Parameters:** zijn de parameters voor kosten en opbrengstenstijgingen opportuun, beredeneerd vanuit de huidige situatie en de best mogelijke inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de grondprijzen en de plankosten?

De 5 P's vormen de basis voor de actualisatie van de grondexploitaties zoals opgenomen in uw paragraaf 'Grondbeleid'.

Analyse grondexploitaties

De afname in de grondexploitaties ten opzichte van 2023 is het saldo van een groot aantal 'plussen en minnen' die in de paragraaf Grondbeleid (incl. bijlagen) van het jaarverslag nader zijn toegelicht en gespecificeerd.

De drie materiële projecten met de langste doorlooptijd en het hoogste bedrag aan nog te maken lasten en realiseren baten betreffen Giel Peetershof fase 2a, Heierhof Kuukven fase 3, 4, 5 en Industrierrein Panningen fase 1, 2, 3.

Uit onze specifieke werkzaamheden met betrekking tot deze exploitaties hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd.

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor het actualiseren van de grondexploitaties – vooral de uitgangspunten voor planning (fasering), programmering en prijsbeleid, maar ook de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en de gehanteerde rekenrente (rente-omslagmethode), hebben wij het volgende in overweging genomen:

- Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.
- Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen, met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in/bij de gemeente?
- Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.
- Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente (met andere woorden: is historische informatie representatief voor toekomstige situaties?).

De grondexploitaties zijn door het college voor de jaarrekening 2024 opnieuw doorgerekend (geactualiseerd) en waar nodig zijn de verwachtingen bijgesteld, waarmee tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd, en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening noodzakelijk is.

Tussentijdse winstneming

Op basis van de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV moet de gemeente voor tussentijdse winstneming de 'Percentage Of Completion methode' (POC-methode) toepassen. Hierbij geldt als vereiste dat gemeenten, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan, tussentijds winst moeten nemen. Voor het toepassen van de POC-methode is het van belang dat uw gemeente het resultaat betrouwbaar kan schatten. Ook moet er sprake zijn van verkochte grond en gerealiseerde kosten. Op grond van de POC-methode heeft uw gemeente in 2024 voor € 30.000 verantwoord, aanvullend op de winstneming tot en met 2023 van € 3,5 miljoen.

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2024 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst en als aannemelijk aangemerkt

Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Beschikt over actuele ramingen van de nog te realiseren baten en lasten;
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties;
- Externe deskundigheid heeft ingeschakeld ter onderbouwing van de geraamde grondprijzen, grondopbrengsten en parameters;
- Een niet onaannemelijk niveau heeft bepaald van de nog te maken plan- en civiele kosten.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2024 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst en als aannemelijk aangemerkt. Hierbij vermelden dat op basis van de meeste recente marktinzichten de parameter voor opbrengstenstijging op de korte termijn gunstig is bijgesteld op balansmoment. Dit betreft een autonome ontwikkeling ten opzichte van de bij de begroting vastgestelde parameters.

Verder merken wij volledigheidshalve op dat wij voor de waardering van de grondexploitatie per 31 december 2024 de per die datum vastgestelde projectkaders en genomen besluiten betrokken hebben bij de controle van de waardering. Er is geen rekening gehouden met de effecten van eventuele toekomstige, nog vast te stellen, ambities van uw gemeente.

Fraude, integriteit, en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

In onze boardletter hebben wij gerapporteerd over fraude en integriteit, en de stappen die uw gemeente hierin heeft gezet.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college, inclusief het invoeren en onderhouden van interne beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Fraude en integriteit

Wij hebben vastgesteld dat u begin 2025 een geactualiseerde frauderisicoanalyse heeft vastgesteld.

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen, die wij vervolgens bespreken met de gemeente. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd.

Onze conclusie is voorts dat uw gemeente op een adequate wijze opvolging geeft aan geïdentificeerde integriteitskwesaties, en hierover tijdig met ons in contact treedt.

Interne beheersing

Managementletter 2024, toegespitst op de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2024 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de getrouwheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Voor de bevindingen van de interim-controle verwijzen wij naar onze boardletter 2024 gedateerd d.d. 6 december 2024.

In de boardletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstellen en controleproces van de jaarrekening 2024 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Evaluatie opstel- en controleproces

Het opstel- en controleproces is dankzij een goede samenwerking soepel verlopen. De bevindingen die we gedurende de controle constateerden, zijn allemaal gecorrigeerd waardoor er geen sprake is van ongecorrigeerde controleverschillen.

Medio 2025 zullen wij, mede op basis van de actualisatie van de risicoanalyse voor de jaarrekening 2025, gezamenlijk het proces opnieuw evalueren om te identificeren waar verdere verbeteringen in het opstel- en controleproces van de jaarrekening mogelijk zijn.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving inclusief cybersecurity zit in een groeipad

De bestaande tekortkomingen in de IT-omgeving leiden ertoe dat de gemeente en wij niet zonder meer kunnen steunen op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Deze controleaanpak is gelijk aan voorgaande jaren en betreft tevens de meest rendabele oplossing. Belangrijke nadelen zijn onder andere:

- Uw gemeente loopt een verhoogd risico op tekortkomingen in de geautomatiseerde gegevensverwerking die bijvoorbeeld kunnen resulteren in niet-betrouwbare data c.q. cijfers en een grotere impact kunnen hebben indien er sprake is van cybersecurityincidenten.
- Het niet zonder meer kunnen steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking leidt ertoe dat bij de interne controles niet zonder meer gebruik kan worden gemaakt van onder andere data-analyses. De uitvoering van de interne controles – waarbij bijvoorbeeld voor inkopen data-analyse is ingezet – is hierdoor niet optimaal efficiënt, doordat eerst aanvullende werkzaamheden nodig zijn om de betrouwbaarheid van data/lijstwerk vast te stellen. Bovendien kan de interne controle, bij maximaal gebruik van data-analyse, een hogere toegevoegde waarde opleveren voor de organisatie, doordat zij daarmee belangrijke inzichten kan verkrijgen en de controles ook meer risicogericht kan insteken. Wij gaan graag met u in overleg hoe u dit kunt toepassen.

In lijn met voorgaande jaren hebben wij meer gegevensgericht werk moeten verrichten, waaronder het uitvoeren van specifieke werkzaamheden om de betrouwbaarheid van data en lijstwerk vast te stellen.

Bijlagen

A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

Aard van de fouten	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	€ 0
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode:	€ 0
Totaal getrouwheidsfouten	€ 0

- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

A2 - Onzekerheden in de controle

Aard van de onzekerheden

Getrouwheid

Totaal onzekerheden in de controle getrouwheid

€ 0

- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere onzekerheden.

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening 2024 en onze conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid van de SiSa-bijlage 2024.

- Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend
- Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	n.v.t.	€ 0	
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	n.v.t.	€ 0	
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	€ 0	
C99	Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen in de basisregistratie personen	n.v.t.	€ 0	
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	n.v.t.	€ 0	
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	€ 0	
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	n.v.t.	€ 0	
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	
E64	Specifieke uitkering Oplossen fijnstofknelpunten rondom veehouderijen	n.v.t.	€ 0	
E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	n.v.t.	€ 0	
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	€ 0	
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
Subtotaal			€ 0	

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
Subtotaal			€ 0	

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
G13	Besteding/baten onderwijsroute _gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
G13	Bestedingen/baten overage voorzieningen_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	€ 0	
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2024-2026	n.v.t.	€ 0	
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	
J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	n.v.t.	€ 0	
J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	
J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	€ 0	
J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	n.v.t.	€ 0	
J72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde	n.v.t.	€ 0	
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	n.v.t.	€ 0	
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	€ 0	
L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	€ 0	
Subtotaal			€ 0	

C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)" en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Peel en Maas in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde 'onafhankelijkheids-evaluatie'), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een gemeenteraad, raadscommissie of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Peel en Maas te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Peel en Maas

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s more than 415,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

This communication contains general information only, and none of DTTL, its global network of member firms or their related entities is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte organization shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2024. For information, contact Deloitte Netherlands.